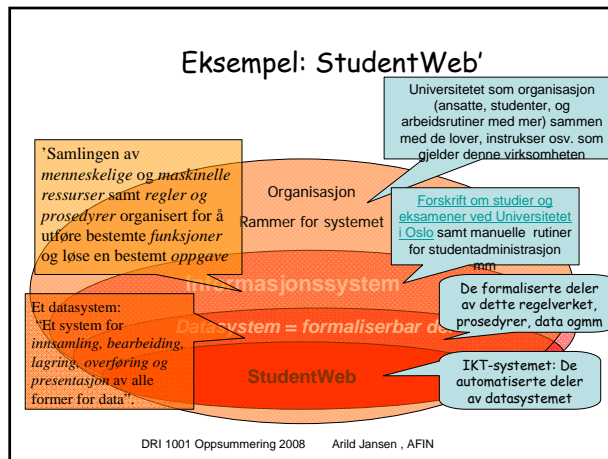

DRI1001 - Digital forvaltning
Oppsummering 11.11.2008

- Datasystemer og informasjonssystemer
- IKT i offentlig virksomhet
- Saksbehandlersystemer
- IKT i samarbeid og beslutninger
- Styring av teknologiutvikling og -bruk

DRI 1001 Oppsummering 2008 Arild Jansen , AFIN

Offentlig sektor - private virksomheter
Mange fellestrekk - men også viktige forskjeller

Offentlig sektor	Private sektor
<ul style="list-style-type: none"> • Statlig og kommuner • Regulert av lover og forskrifter • Likhet, rettsikkerhet, ... • Åpenhet: Ivareta innsyn og demokrati i tillegg til effektivitet og kvalitet • Krav til universell utforming <ul style="list-style-type: none"> - Må tilpasse seg alle brukergrupper, f. eks. blinde, hørselshemmede • Mange felles standarder <ul style="list-style-type: none"> - F eks. regnskap, arkiv,... • Konkurranseshensyn ved kjøp og utsetting av oppgaver • Kan også stille krav til næringslivet vedr. innrapporteringsystem (jf AltINN) 	<ul style="list-style-type: none"> • Svært mangfoldig <ul style="list-style-type: none"> - Fra DNB Nor til videosjappe • Fokus å lønnsomhet og tjenestekvalitet, ikke rettsikkerhet og åpenhet • Må ikke ta hensyn til alle brukere <ul style="list-style-type: none"> - F eks satsing på nettbank • Interne (egne) standarder, bransjestandarder • Begrenset kommunikasjon utad, men økende E-handel • Mer fleksibel, dynamisk

DRI 1001 Oppsummering 2008 Arild Jansen , AFIN

Noen hovedtrekk ved statens styring av IKT-bruk

Desentralisering og sektorisering

- Hver enkelt statlig virksomhet har ansvar for sin egen IKT-bruk
 - Omfatter både planlegging, utvikling/kjøp og bruk i egen oppgaveløsning
 - Må følge lover og regelverk
 - Generelt lovverk (Offentlighet, Forvaltningslov, Arkivlov,..)
 - Fagspesifikk lov, f eks. Lånekassen underlagt Lov om utdanningsstøtte
 - Spesielt vurdere behov og krav til sikkerhet
- Hver fagdepartement har overordnet ansvar for bruk av IKT innen sin sektor
 - Godkjenne større investeringer og utviklingsarbeider
 - Vurdere behov for infrastrukturtiltak og andre spesielle forhold
- Stortinget har overordnet myndighet vedr. budsjett, lovendring, etc.
 - Avklares gjennom St. mid., St. prp 1 (budsjett etc.) egne prop.

DRI 1001 Oppsummering 2008 Arild Jansen , AFIN

Noen ulike typer systemer i offentlig virksomhet

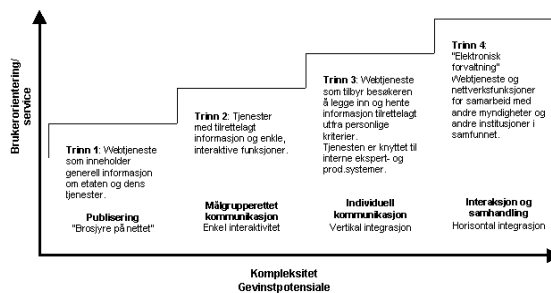
- **Felles infrastruktur og kommunikasjonsløsninger**
 - Stort sett standard systemer, men innen en del sektorer stilles strenge sikkerhetskrav. Det er egne nettverk, eks. *Helsenett.no*
- **Administrative systemer**
 - Kontorstøtte, lønn, regnskap, arkiv, faktura, reiseregning,
- **Brukertjenester**, som tilbyr tjenester til borgere eller næringsliv.
 - Rene informasjonstjenester, f eks. *Regjeringen.no*, *Norge.no*, ...
 - Enkle interaktive tjenester, f eks. søknadsskjemaer, ulike registre
 - Mer omfattende digitale tjenester, f eks. *MinSide.no*, *Altinn.no*,
- **Fagsystemer**, basert på et regelverk og spesifikke for virksomheten
 - Mange slike er nettbaserte tjenester, som f eks. lånekassa, SO, skatt/ligning, trygd,
- **Samarbeidsstøtte mellom personer**, som tilbyr kommunikasjon elektronisk samhandling mellom personer: styring av dokument- og arbeidsflyt
- **Samordning mellom virksomheter**: Støtte for samarbeid og samvirke mellom virksomheter, f eks. *AL TINN*, *BRREG*

DRI 1001 Oppsummering 2008 Arild Jansen, AFIN

Den såkalte tjenestetrappa

Fra St. mld. 17 : 2006-2007, se

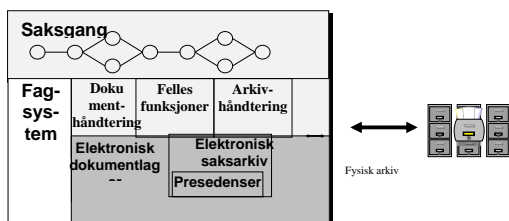
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fad/dok/regpubl/stmeld/20062007/Stmeld-nr-17-2006-2007-17.html?id=441569>

DRI 1001 Oppsummering 2008 Arild Jansen, AFIN

Elektronisk saksbehandling system Skjematisert modell

Figur 1 Teknisk modell

DRI 1001 Oppsummering 2008 Arild Jansen, AFIN

Elektronisk saksbehandling - nivåer av automatisering

- **Arbeidsprosess-støtte** :
 - Innebærer at saksbehandlingsprosessen kan utføres med støtte av IKT i de ulike fasene
 - Et applikasjonsprogram som sikrer tilgang på nødvendige dokumenter, og understøtter arbeidet med å håndtere saksdokumenter korrekt og i riktig rekkefølge
- **Beslutnings(støtte)system**
 - En applikasjon som bistår en bruker i å ta en beslutning i henhold til regelverk
- **Beslutningssystem**
 - En applikasjon som tar en beslutning etter gitte kriterier, f eks. forenklet ligning, bostøtte, med basert på rettsregler som er representert i form av programkode.

DRI 1001 Oppsummering 2008 Arild Jansen, AFIN

Hvordan IKT kan understøtte fasene i en saksbehandlingsprosess

- Innebærer at saksbehandlingen kan utføres med støtte av IKT.
 - Et applikasjonsprogram som sikrer tilgang på nødvendige dokumenter, og understøtter arbeidet med å håndtere saksdokumenter korrekt og i riktig rekkefølge
- Saksbehandleren har tilgang til egne dokumenter og andre felles dokumenter via et felles system
- Saksgangen støttes av IT-baserte arbeidsflytfunksjoner
- Saksbehandler arbeider i arbeidsomgivelser som er tilpasset vedkommendes behov og arbeidssituasjon (og er intuitivt å bruke)
- Saksbehandlersystemer integrerer ulike verktøy som tekstbehandling, arkivfunksjon, elektronisk post, analyseverktøy og presentasjonsverktøy mm

DRI 1001 Oppsummering 2008 Arild Jansen , AFIN

Automatiserte beslutninger en forenklet skisse

- Systemet mottar opplysninger (f eks. i en søknad) i på en standardisert form (ofte gjennom elektronisk skjema)
- Journalføring og arkivering skjer automatisk
- Data innhentes fra andre databaser ut i fra søknadens karakter
- Dataene kontrolleres for mulige feil/mangler så langt dette kan gjøres automatisk
- Data sammenstilles og behandles av en programrutine som er basert på en transformert programkode
- Beslutningen sendes til den/de det angår (med informasjon av beslutningen kan påklages med mer) samt til arkivet i forvaltningsorganet
- Etter avsluttet behandling avskrives og arkiveres

DRI 1001 Oppsummering 2008 Arild Jansen , AFIN

Elektronisk saksbehandling Automatisering eller informatisering?

Automatisering:

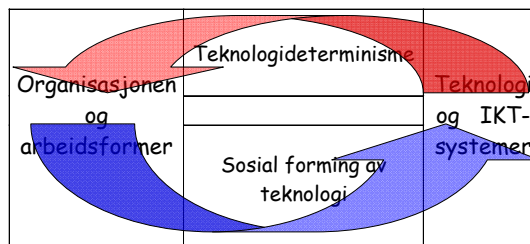
- Erstatte menneskelige arbeid (både utføring og kontroll) med maskinelle systemer
 - Eks: Programsystemer som innhenter og behandler data basert på standardiserte regler, og fattet et vedtak (Forenklet sjømelding og skatteberegning, automatiserte deler av Lånekassa nettrutine, SO..)

Informatisering:

- Utnytte datamaskinen positive egenskaper til effektiv og forutsigbar informasjonsbehandling , men la menneskene foreta endelige vurderinger og ha styring og kontroll
 - Eks Programsystemer som støtter en saksbehandler i å innhente og behandle data, og rapportere resultater til brukerne, som kan styre/kontrollere prosessen (andre deler av Lånekassen, Studentweb,

DRI 1001 Oppsummering 2008 Arild Jansen , AFIN

Styring av teknologiutvikling og bruk Et forsøk på sammenstilling

DRI 1001 Oppsummering 2008 Arild Jansen , AFIN

